

Íslenska 1. bekkur 2023 - 2024

Kennarar: Klara Berg Benjamínsdóttir; Klaudia Janina Migdal; Kristín Helga Magnúsdóttir

1

Lýsing

Megináherslur í íslenskukennslu í 1. bekk er að nemendur nái góðum árangri í lestri og lesskilning. Kennslan mun að mestu leiti byggjast upp af hugmyndafræði byrjendalæsis í bland við hljóðaaðferðina. Gæðatexti (bækur) er lagður til grundvallar og efni hans rætt ítarlega. Öll tæknileg vinna sprettur út frá þeim efni sem felst í gæðatextanum. Unnið er með hvern texta í eina til fjórar vikur í senn, fer eftir lengd og viðfangsefni.

Kynning á námsgreininni og kennsluaðferðir

Megin áhersla í íslenskukennslu í 1. bekk er að nemendur nái góðum árangri í lestri og lesskilning. Kennslan byggist að mestu á hugmyndafræði byrjendalæsis og hljóðaaðferð. Gæðatexti (bækur) er lagður til grundvallar og efni hans rætt ítarlega. Öll tæknileg vinna sprettur út frá þeim efni sem felst í gæðatextanum. Unnið er með hvern texta í eina til fjórar vikur í senn, fer eftir lengd og viðfangsefni. Í kennslu er lagt upp með sýnikennslu og stuðningi og að nemendur læri vinnubrögð sem eru líkleg til að hjálpa þeim að vera greinandi og sjálfstæðir lesarar. Nemendur læra hlið við hlið en um leið fá þeir ögrandi verkefni. Kennslan er samþætt náttúrufræði, samfélagsfræði og upplýsingatækni.

Unnið er með fjölbreyttan nemendahóp út frá hæfni og leikni hvers einstaklings. Sérkennarar og þroskaþjálfar vinna með nemendur sem þurfa frekari dýpkun.

Kennsluaðferðir:

- Byrjendalæsi
- Hljóðaaðferð: að nemendur skilji að bókstafirnir tákna hljóð orðanna í talmálinu. Nemendur læra skilvirka tækni til að lesa stöðugt ný og ný orð sem koma fyrir í texta.
- Útlitunarkennsla: byggist á því að kennarar miðla þekkingu, útskýra, reifa eða ræða ólíkar leiðir, sjónarhorn eða lausnir sem vekja til umhugsunar
- Umræðu- og spurnaraðferðir: Byggist á því að kennarinn spyr spurninga og beitir öðrum aðferðum til að skapa umræður um tiltekin viðfangsefni.
- Stöðvavinna
- Hópvinna, paravinna.
- Skriflegar æfingar
- Námsleikir og spil

Námsáætlun

Tímabil	Viðfangsefni	Hæfniviðmið
Ágúst/september	Skólabyrjun : hugtök, reglur og hlutverk, rétt blýantsgrip, hugtökin bókstafur, atkvæði, samband stafs og hljóðs, orðmyndir, innlög hljóða, hljóðamyndun og hljóðgreining, atkvæði, umskráning, rím, hugtakakort, orðaforðavinna, atburðarás og söguvegur. Stafainnlög: s, ó, i, l, á, n. Orðmyndirnar: og, ekki, sagði og ég. Gæðatexti: Ljósálfurinn og dvergurinn, Ég vil fisk, Blágræna.	- Þekki stafi og hljóð íslenska stafrófins og geti lesið léttan texta. - Getur rímað. - Dregið rétt til stafs og skrifað skýrt og læsilega. - Þekkt og fundið helstu einingar málsins, svo sem bókstafi, hljóð, orð, samsett orð og málsgrein. - Hlustað og horft með

Október/nóvember	<p>Umskráning, rím, hugtök, orð inni í orði/lykilorð, sérhljóðar og samhljóðar, skuggaskrift, hæð stafa, málsgreinar, fræðitexti, atburðarás, tengja við fyrri reynslu og auka orðaforða, lesfimi, kórlestur. Ritun: orð og málsgreinar sem tengjast sögu vikunnar. Stafainnlögn: m, a, r, í, f, v, ö, r, e, k, o.</p>	<p>athygli á upplestur.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Getur rímað - Dregið rétt til stafs og skrifað skýrt og læsilega. - Þekkt og fundið helstu einingar málsins, svo sem bókstafi, hljóð, orð, samsett orð og málsgrein. - Búið til málsgreinar. - Hlustað og horft með athygli á upplestur. - Þekki stafi og hljóð íslenska stafrófsins og geti lesið léttan texta.
Desember/janúar	<p>Endarím, ritun: orð og málsgreinar sem tengjast sögu vikunnar, einföld sögugerð í máli og myndum, texti/ forspá, samsett orð, stafabil, orðabil, hugtakakort, persónur, framsögn, ritunarráttur, stórstafur í sérnöfnum. Stafainnlögn: l, ú, æ, d, í, u, m.</p> <p>Gæðatexti: Grýlusaga, Jólasveinakvæði, Þjóðsögur/ævintýri.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Beitt skýrum og áheyrilegum framburði. - Samið texta frá eigin brjósti. - Þekkir hugtök eins og persóna, söguþráður og umhverfi. - Beitt skýrum og áheyrilegum framburði.
Febrúar/mars	<p>Jöfn hæð stafa, punktur, spurningarmerki, komma, orðavinna, sögugerð út frá hugtakakorti, orðabil, fjöldi orða í setningu, myndasögur, sóknarskrift, lesskilningur. Stafainnlögn: þ, o, p, h, é, au, ei/ey.</p> <p>Gæðatexti: Þorrapræll (ljóð), Eggið, Palli var einn í heiminum, páskar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hlustað og horft með athygli á upplestur. - Samið texta frá eigin brjósti. - Þekkir hugtök eins og persóna, söguþráður og umhverfi. - Sagt frá atburðum og endursagt efni.
Apríl/mái/júní	<p>Ljóðagerð, rím, fræðitextar, samanburður, nákvæmislestur, sögugerð, stór og lítill stafur (í upphafi málsgreina og í sérnöfnum). Stafainnlögn: y, ý, g, x.</p> <p>Gæðatexti: Blómin á þakinu, Húsdýrin, ljóð (dýraljóð), Búkolla.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Sagt frá atburðum og endursagt efni. - Getur valið sér bækur við hæfi til yndislestrar. - Þekki stafi og hljóð íslenska stafrófsins og geti lesið léttan texta. - Þekkt og fundið helstu einingar málsins, svo sem bókstafi, hljóð, orð, samsett orð og málsgrein. <p>Eftirfarandi viðmið úr námskrá eru ávallt höfð í huga:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Tekið virkan þátt í samræðum og hlustað á aðra. - Jafnan tekið tillit til annarra og unnið mjög vel með öðrum. - Unnið mjög vel eftir

fyrirmælum.

- Lagt sig fram við námið af alúð og nýtt tímum vel.

Grunnþættir menntunar

* Læsi

- unnið er markvisst að því að nemendur nái góðu valdi á lestri og ritun texta.
- Áhersla er lögð á að nemendur verði samskiptalæsir og geti unnið í hópum, komið skoðunum sínum á framfæri og hlustað á skoðanir annarra.

* Sköpun

- áhersla er að örva ímyndunarafli nemenda, með áherslu á sjálfstæða sköpun í ræðu, ritun og uppsetningu.

* Jafnrétti

- áhersla á að hver og einn nemandi fái að njóta sín miðað við eigin þroska, sérstöðu, þarfir, áhuga og styrkleika.

Námsmat

Mat fer fram allan veturinn samofið námi og kennslu og niðurstöður færðar inn á hæfnikort nemenda í Mentor eftir vinnulotur. Í nóvember og febrúar er námstaða nemanda rædd í foreldravíðtali.

Kennarar beita eftirfarandi námsmatsaðferðum við mat á vinnu og verkefnum nemenda:

Leiðsagnarnám: er fyrir nemendur jafnt og þétt allt námsárið með það að markmiði að nota niðurstöðurnar til að bæta námsárangur og kennslu. Leiðsagnarnám getur verið skriflegt eða munnlegt og kennarinn gefur leiðandi umsögn sem nýtist nemendum við áframhaldandi nám.

Frammistöðumat: kennarinn metur hvernig nemandinn vinnur ákeið verkefni. Áherslan er á að meta ferlið en ekki eingöngu afurðina. Þá er horft til þess hvernig nemandanum gengur að leysa verkefnið af hendi.

Sjálfsmat

Stöðugt alhliða námsmat: Vinna nemenda er metið við raunverulegar aðstæður. Matið byggist á vinnu nemenda, þekkingu þeirra, skilningi og leikni. Það fer fram á lengri tíma.

Formlegar kannanir:

Bókstafakönnun er lögð fyrir í byrjun skólaárs og reglulega eftir þörfum.

Lesskimunarpróf er lagt fyrir í október. Niðurstöður verða kynntar foreldrum og í framhaldinu unnið með þá þætti sem þarfnast frekari þjálfunar.

Lesfimiþróf eru lögð fyrir í september, nóvember, janúar og maí þar sem fjöldi lesinna orða er mældur.

Lesfimiþróf fyrir Lesferil: - Fjöldi rétt lesinna orða á mínútu

Lágmarksviðmið, 20 orð á mín.

Almenn viðmið, 55 orð á mín.

Metnaðarfull viðmið, 75 orð á mín.

Hlutverk og vinnulag nemandans

Einkunnarorð skólans, virðing, ábyrgð og vellíðan eru höfð að leiðarljósi.

Samskipti Áhersla lögð á að nemendur öðlist hæfni til að geta unnið sjálfstætt, í samstarfi við aðra og undir leiðsögn.

Mæting Að nem. temji sér stundvísi.

Virgni í tímum Að nem. leggi sig fram eftir bestu getu

Skil á verkefnum Skila heimavinnu á réttum tíma

Skyldur nemenda Að leggja sig fram um að vera virkir þátttakendur í skólafélaginu.

Að leggja sig fram um að eiga jákvæð samskipti við aðra.

Sel - íslenska 1. bekkur

- **Hæfni á námssviði**

Sel - íslenska 1. bekkur - Talað mál, hlustun og áhorf

- Beitt skýrum og áheyrilegum framburði.
- Hlustað og horft með athygli á upplestur.
- Sagt frá atburðum og endursagt efni.

Sel - íslenska 1. bekkur - Lestur og bókmenntir

- Þekki stafi og hljóð íslenska stafrófsins og geti lesið léttan texta.
- Getur rímað.
- Getur valið sér bækur við hæfi til yndislestrar.
- Þekkir hugtök eins og persóna, söguþráður og umhverfi.

Sel - íslenska 1. bekkur - Ritun

- Dregið rétt til stafs og skrifað skýrt og læsilega.
- Samið texta frá egin brjósti.

Sel - íslenska 1. bekkur - Málfræði

- Búið til málsgreinar.
- Þekkt og fundið helstu einingar málsins, svo sem bókstafi, hljóð, orð, samsett orð og málsgrein.

Sel - íslenska 1. bekkur - Tjáning og miðlun

- Tekið virkan þátt í samræðum og hlustað á aðra.

Sel - íslenska 1. bekkur - Sjálfstæði og samvinna

- Jafnan tekið tillit til annarra og unnið með öðrum í hóp.
- Unnið eftir fyrirmælum.

Sel - íslenska 1. bekkur - Ábyrgð og mat á eigin

námi

- Lagt sig fram við námið og nýtt tímann vel.